

פרשת "שמות"

פרשת השבוע – הצעה לשיחת מפקד

פרשת השבוע היא קטע מתוך חמשת חומשי התורה הנקרא בכל שבת (וראשיתו נקרא גם בימים שני וחמישי) במטרה להשלים מחזור קריאה שנתי של התורה כולה המתחיל לאתר שמחת תורה. השבת נקרא את פרשת "שמות" הפותחת את הספר השני בחמשת חומשי התורה, ועל שמה קרוי הספר כולו (שמות, פרק א' פסוק א' – פרק ו' פסוק א').

הפרשה מתארת את שיעבוד עם ישראל לעבודת כפיה במצרים, גזירת המלך להרוג את התינוקות הזכרים, לידתו של משה וגידולו בבית פרעה. בהמשך מסופר על בריחת משה אל המדבר, התגלות האל-ל בפניו במעמד הסנה ושליחתו חזרה למצרים על מנת להושיע את בני עמו. מכאן ואילך ינהיג משה את בני ישראל משך ארבעים שנה ויוליך אותם אל הארץ המובטחת.

מה תכונתו המיוחדת של משה שבזכותה נבחר להנהיג את בני עמו? משה מתגלה כאישיות מוסרית. כנסיון בבית המלך הוא אינו עומד מן הצד כשהוא רואה עוול:

" ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו: ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול. ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך: " (פרק ב' פסוקים י"א - י"ג)

בשל מעשהו נאלץ משה לברוח מפני המלך אל המדבר, וגם שם הוא נחלץ לעזרה כשהוא רואה עוול:

**" ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר: ולכהן מדין שבע בנות ותבאנה (...)
להשקות צאן אביהן: ויבאו הרעים ויגרשום ויקם משה וישען" (פרק ב' פסוקים ט"ז - י"ז)**

בשני אירועים אלה מספר לנו המקרא על תכונתו של מנהיג - פעמיים נחלץ משה לעזרת החלשים (מבני עמו ושאינם בני עמו). הוא מתגלה כאישיות מוסרית המתקוממת כנגד העוול, ולוקחת על עצמה אחריות לתיקון המצב.

שתי פנים לאחריות: ישנה האחריות המוטלת על אדם מתוקף תפקידו, וישנה אחריות שאדם נוטל על עצמו מתוקף אישיותו – הוא נענה לצורך, יוזם ואף מוכן לשלם מחיר כדי לעמוד באחריותו. בימים אלו, בהם מדינת ישראל נמצאת במלחמה, כמפקדים וחיילים בצבא ההגנה לישראל אנו נדרשים לשני היבטים אלו של האחריות. בגאווה גדולה, אנו נושאים בנטל הכבד של האחריות במערכה עתירת סיכונים, להגנת מדינת ישראל, אזרחיה ותושביה. זוהי שליחותנו, ואנו נעמוד בה מתוך הבנה והכרה בצדקת הדרך, חרף כל מאמץ וסכנה, במסירות נפש.

"החייל יראה עצמו שותף פעיל בהגנה על ביטחון המדינה, אזרחיה ותושביה. החייל יפעל תוך גילוי מתמיד של מעורבות, יוזמה ושקידה, בשיקול דעת ובמסגרת סמכותו, כשהוא נכון לשאת באחריות לתוצאות פעולותיו" (ערך 'אחריות' ברוח צה"ל).